

DARBININKAS

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad taštos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai skambinti.
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje... \$3.00
vieną sykį savaitėje... \$1.50
Bostono apieilinkėje... \$4.00
Ukrainijoje metams... \$4.25
Vienas numeris... 8c.

VOL. 3 Metai 3 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 27 | 359 |

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. KOVO (MARCH) 16, 1918.

SEIMAS GERAI PASIBAIGĘ

IŠ SEIMO.

Seimą atidarė Julius Kaupas, pakviesdamas visus sudainuoti Lietuvos Himną ir Amerikos Himną.

I seimo vedėją išrinkta p. J. G. Miliauskas 641 balsu. Vice-pirmininkais S. Gegužis, A. Staknevičius, J. S. Lopatto, M. Birštonas. Sekretoriais L. Šimutis, Jurgis Tumasonis, J. O. Širvydas, L. J. Natkevičius. Kalbėjo nuo krikščionių-demokratų (katalikų) J. G. Miliauskas ir kun. J. J. Jakaitis; nuo tautininkų J. Vinikaitis ir B. Balutis. Katalikai išreiškė puikiai neprigulmingos Lietuvos obalsius, pabrėždami Lietuvos respublikonišką valdymosi formą. Vinikaitis socialistas smarkiai barė, Balutis prie vienybės visus kvietė. Dar kalbėjo tautininkų kandidatas ir pirmininkas S. Gegužis.

Toliaus išrinkta rezoliucijų Komisija: J. B. Kaupas, kun. F. S. Kemėšis, J. E. Karosas, J. S. Vasiliauskas, kun. J. Vasiliauskas, Adv. A. S. Bradūlis, Adv. B. K. Balutis, V. Janauskas, Adv. J. S. Lopatto ir R. Karuža. Presos Komisija: J. J. Ramanauskas, T. Šalimis, B. Vaskevičiūtė, P. J. Vilmonas, M. Birštonas, Dr. Drangeilis.

Balsų skaitytųjų paskirta 24. Komisijų rinkimo tarpais kelis syk atkartojama Lietuvos ir Amerikos himnai. Pasiūsta pasveikinti komis. Wilsonui, išnešta rezoliucija neprigulmingos Lietuvos. Tie tarimai praėjo vienbalsiai.

Daug trukimo sukėlė pradžioje 2-ros sesijos, kuomet vienas delegatų inėš, kad reikia maldą sukalbėti. Tautininkai tam inėšimui pasipriešino ir pradėjo reikalauti, kad inėšimas būtų atmestas. Ginčytasi karštai. Ūpas susidarė blaurus, vis-gi maldą buvo atkalbėta, kas labai tautininkus išgaidino. Rengianties prie tolimiesiems tarimams visi inėšimai atiduodama rezoliucijų komisijai, nuo kurios prigulės klausimo arba inėšimo apdėrimas, o net jo nusprendimas.

Ūpas delegatų taisosi vėliau ir jau matosi daug entuzijazmo, kuomet prieinama prie Lietuvos neprigulmybės klausimo. Kiti inėšimai pasilieka ant 14 dienos. Seime bus svarstomi tie inėšimai, kuriems abi srovės pritaris, kuriems nepritars — tie nebus svarstomi.

(Žiūrėti pusl. 2)

KONCERTAS.

Kovo 13 dieną vakare seimo svetainėje įvyko mišninis koncertas ir prakabos. Dainuota daug dainelių p. S. Šimkaus kompozicijos, p. M. Čižauskienės dainavo solo. Nusišė — ovaicijos buvo didelės. Kalbėjo amerikonas, žydas ir latvis. Įspūdį neblogo padarė latvio kalba, kuris išreiškė pa-

Vokiečiai užėmė Odessą. Pasididino orlaivių veikimas.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on March 15, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KAIP DALYKAI STOVĖ.

Francijoj užėjo gražūs orai ir dabar miriadai orlaivių abiejų kariaujančių pusių raižo padanges karės fronte net bombas arba susikimla grumtis tarp savęs.

Anglijos, Francijos ir Vokietijos orlaivių žinybos skelbia apie dideles pergales ore. Anglijos žinyba skelbia, jog per kovo pirmas 10 dienų nuėjo 79 vokiečių orlaivius, o Vokietijos karinės ofisos gūriasi nūdėjęs serdėjo 17 prisi-ninko orlaivių francūzų-belgų fronte.

Dalykai Rusijoj dar nenusitovėjo, Sibierijos reikalai neįsirišti. Nors vokiečiai ir austro-vengrai kontroliuoja teritoriją nuo Finlandijos iki Odessos prie Juodųjų jurių, bet dar nežinia, kad rusai nesukil-tų ir neimty ginklo prieš vokiečius. Bolševikų užsienio reikalų ministeris L. Trocki sakė, jog priešinsis patvirtinti-mui taikos su Vokietija ir šaukia prie perorganizavimo armijos Rusijos gynymai. Tuo tarpu infektungieji Vokietijos laikraščiai emė išvysti, kad Vokietija netenka vardo tolimose rytuose už savo darbus Rusijoj.

TURKAI ERZERUME.

London, kovo 14. — Utar-ninke Turkijos karinis ofisas paskelbė, jog turkų kariuomenė inėjus Erzeruman ir gesinant gaisrus armėnų padary-tus.

Suv. Valstijų karės sekr. Baker matėsi su Francijos val-dininkais ir dabar išvažiojo į frontą.

geidavimą, kad Lietuva ir Latvija susijungtų į krūvą. Kalbėjo dar Julius Kaupas, kun. J. Žilinskas ir St. Šimkus. Svetainėje žmonės netilpo. Vietos amerikoniška spauda plačiai apie seimą rašo.

Reporteris.

APIE SEIMĄ.

Monitor ketvergų numeryje Monitor ketvergų numeryje padavė šitokią žinutę: New York, N. Y. — Lietuviai, čia suvažiavę serdėjo, priėmė rezoliucijas, sveikinančias prez. Wilsoną, kaip kovotoją už mažasias ir pavergtasias tautas ir reikalaujančias Lietu-vai visiškos neprigulmybės ir atstovybės Taikos Konferencijoj.

Kiti Bostono laikraščiai plačiau paminėjo.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on March 15, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ ODESSĄ.

Odessa, ketvirtasis pagal didumą Rusijos miestas ir didžiausias po Amerikos javų centras pateko į vokiečių rankas, kaip Berline skelbiama.

Tokiu būdu tapo nukaltas naujas narys vokiečių grandinio surakinimui Rusijos. Dabar Rusija netekus išėjimo kitur, kaip tik per Vokietiją, Rusija pateko pilnon kaizerio prigulmybei.

Bet tas faktas, kad Vokietija apvaldė Rusijos derlingiausias vietas dar daugiau reiškia. Kaizeris ne vien galės maitinti savo mišninę viešpatystę iš Rusijos aruodų, bet dar jis galės kontroliuoti gabėnimą javų į kitus Rusijos centrus ir tokiu būdu badu vers 100.000.000 rusų būti saupaklusniais.

VOKIEČIAI FINLANDIJOS.

Petrograd, kovo 13. — Stipri vokiečių kariuomenė, kaip pranešama, užėmė miestą Abo, ant Finlandijos kranto vakarus nuo Helsingforsio.

Vokiečiai tuoj pradėjo leisti į Finlandijos gilumas.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on March 15, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NUSKANDINO 18 LAIVŲ.

London, kovo 13. — Anglijos admiralitetas skelbia, jog nuo minų ir nuo submarinų žuvo 18 Anglijos laivų ir vienas žvejų laivas perėitą savaitę. Iš tų 15 laivų buvo 1.600 ir viršaus tonų įtalpos ir trys mažiau minėtos įtalpos.

Tuo tarpu atplaukė į Anglijos uostus 2.046 laivai, išplaukė 2.062. Nepasekmingai buvo atakuoti 8 prekybiniai laivai.

LVOV NE PĖKINĖ.

Buvo pasklides gandas būk princas Lvov, premieras pirmojo ministerių kabineto po nuvertimo caro nuo sosto, ešas Pekine ir laukias, kad Japonija pradės veikimą Sibierijoj. Rusijos ambasada Londone paskelbė, jog tai netiesa.

SUAREŠTAVO EX-PREMIE-RA LVOVA.

Petrograd. — Rusijos telegrafo agentūra skelbia, jog Rusijos ex-premieras Lvov tapo šiaurinio fronto vadas suareštuotas.

Kovo 9 d. buvo iš Irkustko paskelbta, jog princas Lvov tolimuose rytuose įsteigė naują valdžią ir laukia japonų išsėdimo Vladivostoke.

DIDELĖ SVARBA!

KURIE IKI ŠIO LAIKO NEAPLAIKĖ "QUESTIONAIRE" nesėdėkite sudėję rankas, pakol "dėdė" pakvies jus, BET EIKITE Į LOCAL BOARD kuriame registruotės ir reikalaukite, kad del pripildymo, jums išduotų, nes jeigu jūs patys to nedarysite, apie jus kitas nepasirūpins.

NOTARAS IR TAIKOS TEISĖJAS

Visais reikalais kreipkitės pas mane, kiekvienam suteiksiu brolišką patarimą.

Ban. Juozas Kowaliauskas,

111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYS

350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Atsiskaitė prie manęs su visokiais teismiškais reikalais. Duoda pilnas informacijas kas-tink Sveikųjų Valstijų įstatymų.
Per kelionis "metų esu patyręs ir turėjus visokių reikalų su LIETUVIAIS, RUSIAIS ir LENKIAIS tolimose Massachusetts valstijose. Aš esu tokiamose stovylose, kad galitė manimi pilnai užstiekti. Visokius teismiškus reikalus atlieku šioje valstijoje.
Turit gery patirtusį vertėjų arba perkabtojų lietuvių, rusų, lenkų ir latvių. Jeigu jūs noritė turėti geras pasekmes ir išlaimėti provą, tai paveskite man. Telefonuokite, parašykite arba pasaukite 350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYS,

Tel. So. Boston 212 or So. Boston 600.
Jeigu vienas užimtas šauk kitą.

Liet. Bolševikų darbai.

PETRAPILIS.

Mūsų bolševikų žygiai.

Kaip žinome, kaip visų tremtinių, taip ir lietuvių būvis, paveržus bolševikams Rusų valdžią į savo rankas, buvo pasidarys nepakenčiamas. Senoji valdžia dar nebuvo suspėjusi paskirti pinigų tremtiniams šelpti paskutiniam šių metų ketvirčiui, o naujoji bolševikų valdžia nusprendė plni-gų duoti tik bolševikų organizacijoms. O kadangi tremtinių šelpimo reikalą daugiausiai rūpinasi įvairios tautinės organizacijos, kurios nebuvo bolševikų, kad jos pasijuto be lėšų, o tremtiniai be pašelpo. Tuo sunkiu, kaip tremtinių šelpiamųjų organizacijų, taip ir pačių tremtinių stoviu pasinaudojo tie patys bolševikai. Jie sudarė neva visų rusų tremtinių sąjungos suvažiavimą, kuriame dalyvavo vos maža tremtinių sąjale. Kaip žinome, nei lietuvių, nei lenkų, kur jokių atstovų rinkimų ir ta suvažiavimą nebuvo. Bolševikai paskyrė ir pasiuntė į ta suvažiavimą patys, ką norėjo ir vis tik praminė į visų rusų tremtinių suvažiavimą. Tas tariamas tremtinių, tikrai skant bolševikų, suvažiavimas nutarė panaikinti visas tautines organizacijas, o visą tremtinių šelpimo darbą, lėšas ir esamasias tautines ir kitas tremtinių šelpiamąsias organizacijas, jų įstaigas ir turtą pa-imti į savo rankas. Suvažiavime dalyvavo keletas ir lietuvių bolševikų. Suvažiavimas išrinko vadinamąjį komitetą. Prie to komiteto lietuviai bolševikai sudarė vadinamąjį Rusų Tremtinių Lietuvių Likvidacijinę ir Organizacijinę Komisiją, kuri turi paimti į savo rankas ir sulikviduoti, vadinasi, panaikinti visas lietuvių tremtinių šelpiamąsias organizacijas, o jų vietoje sudaryti bendras tremtinių šelpimo organizacijas, be tautos skirtumo. Mūsų Lietuvių Likvidaci-nės ir Organizacijos Komisijos taktika visai tokia pat, kaip apskritai bolševikų: ji ima į savo rankas lietuvių draugijas, jų turtą ir įstaigas varu, nekviessdami visuotinių susirinkimų ir visai nesiklausdami nei draugijų narių, nei net pačių tremtinių, ar jie norėtų savo įstaigas ir organizacijas užleisti kitiems. Del tokios griestai priešingos pagrindinams demokratybės dėsniams grobiano taktikos net Lietu-vos socialdemokratų partija suskilo į dvi dali: viena pritarė bolševikams, prisidėjo į Likvidacijinę Komisiją ir padeda varu gropti privatinės draugijas ir naikinti lietuvių organizacijas, o kiti nenorėjo tokio nešvaraus darbo dirbti

ir atskilę subarę naują L. S. D. frakciją.

Gruodžio 3 ar 4 d. ta likvidacijinė Komisija pasiuntė savo komisarią į Petrapilio Lietuvių Draugiją del karo nukentėjusiems šelpti: gruodžio 5 ir 6 d. tos komisijos įgaliotiniai Mickevičius Kapsukas, Požela, V. Bielskis ir pagaliaus Petraškevičius (tas pats, kurs ilgą metą darbavosi L. D. Centro Komitete) išvažiojo į Voronežą paimti Lietuvių Draugijos Centro Komitetą.

Gruodžio 10 d. Petrapilij į Centr. Komitetą butą (Baskovo g-lė No. 29) į pasilikusias čia C. Komiteto įstaigas atėjo Likvidacijinės Komisijos įgaliotiniai M. Januškiavičius ir Opanskis ir pranešė, kad Likvidacijinė Komisija yra nutarusi paimti Centro Komitetą ir visas jo įstaigas, kad tam tikslui jau išvažiavę pasiuntiniai į Voronežą ir kad rytoj dieną ateisą paimti Petrapilij likusiųjų C. K. įstaigų, paklausė ar tų įstaigų darbininkai C. K. tarnautojai paliks ir toliau tarnauti. Samatų ir Juridinio Skyrių vedėjas L. Noreika pasiūlė, kad Likvidacijinė Komisija palauktų, kol bus paimtas pats Centro Komitetas ir kol bus gautos tokiu būdu instrukcijos iš Voronežo Centro, nes jis, būdamas tik Centro tarnautojas ir neturėdamas iš jo instrukcijų negali atiduoti kitiems savo globai pavestų įstaigų, gi del pasilikimo tarnauti jis pranešė, jog bent kol kas, kol paaiškės, kaip bus pasibaigęs pats Centro paėmimas ir kokiomis sąlygomis tai padaryta, pasitraukė nuo tarnybos. Kiti tarnautojai Marcininkas, Radzevičius, Glaužienė, pakolkas pasiliko darbuotis su bolševikais.

Gruodžio 11 d. pirmadienį tuodu pačiu L. Komisijos atstovu ir L. Vienažinskaitė, esant Centro Komiteto tarnautojams, padarė paimamojo inventoriaus ir dokumentų sąrašą, po kurio turės visi dalivavusieji pasirašyti. L. Noreika pranešė, jog jis pasirašys ir pridės tokį protestą:

Kadangi lietuvių Draugija del karo nukentėjusiems šelpti yra savaranki visuomenės organizacija su savo statutu ir savo įstaigomis, nieko nepereinanti nuo Rusų Tremtinių Sąjungos Lietuvių Likvidacijinės ir Organizacijinės Komisijos;

Kadangi todėl R. T. S. Liet. Likv. ir Org. Komisija jokios teisės neturi kišti į savarankios privatinės draugijos organizacijos veikimą ir savintis jos turtą ir įstaigas;

Aš, būdamas L. D. d. k. n. S. Centro Komiteto įstaigų ir turto Petrapilij atstovas ir Ivaskievičs padarys visus reikalingus ir neturėdamas tuo tus teisingai ir atsakančiai.

dalyku iš Centro Komiteto jokių įsakymų ir nurodymų, pats gi nebūdamas net C. Komiteto nariu ir tokiu būdu vienas negalėdamas decuduoti apie visų C. Komiteto įstaigų ir turto likimą Petrapilij;

— griežtai protestuoju prieš R. T. S. Liet. Likvidacijinės ir Organizacijinės Komisijos pasiryžimą varu pasiimti sau visas Centro Komiteto įstaigas ir turtą Petrapilij, nelaukiant Centro Komiteto tuo dalyku nurodymų, ir nusileidžiu tik griežtam R. T. S. L. Likv. ir Org. Komisijos reikalavimui, kaip dabartinio momento pajėgos viešpatavimo apsiereikimui.

Nežiūrint L. Noreikos pasiūlymo palankti instrukcijų iš Voronežo ir nežiūrint jo protesto Petrapilij likusių Cent-ro Komiteto įstaigos buvo paimtos. (L. N. "Išvųjų Draugo")

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on March 15, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PRIEŠINSIS TEUTONAMS.

Washington, kovo 14. — Šiandie nuo ambasadoriaus Francis gauta žinia, jog Rusijos bolševikų valdžia ketina ne juokais organizuoti jėgas kovai prieš vokiečius.

Ambasadorius atmetė ilgą pranešimą, nurodydamas, kad Leon Trocki pripažįstas, jog pavojinga priimti vokiečių susitartą taiką.

PAIMS HOLLANDIJOS LAIVUS.

Washington, kovo 14. — Jei Holandija gernoju nesutiks paversti savo laivų Suv. Valstijoms ir talkininkams iki pane-delio, tai tos šalys bus priverstos užgriebti Holandijos laivus, esančius Anglijos ir Amerikos uostuose. Apie tai sužinota iš tikrų šaltinių.

Sovietų kongresas, kurs turėjo įvykti Maskvoje utar-nike, tapo atidėtas ant ketvergo. Tas kongresas turi arba patvirtinti arba atmesti taiką su Vokietija.

Dabar yra daug PIGIŲ NAMŲ, FARMŲ, BIZNŲ.

Daugelis savininkų karės laiku priversinai parduoda visai pigiai ir mes patys nuo savęs patariam persitikrinti pas:

Lithuanian Agency,

A. Ivaskievičs
315 BROADWAY,
ir jis tamstoms aprodys pigių farmų, visokių bižnų dykal. Naudokitės gėra proga, nes po karės bus du-šyk brangiau, negu dabar ir jeigu patiks namas arba farma pirkti tai A. SO. BOSTON, MASS.
Ivaskievičs padarys visus reikalingus ir atsakančiai.

DARBININKAS

Šis ir So. Boston'o utarininkas, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų ir Juosapo Darbininkų Sąjunga.
"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.
Subscription Rates:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs\$4.00
6 months\$1.50
Foreign countries yearly\$4.25
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

VOKIETIJOS LAIMEJIMAS REISKIA JUNGĄ LIETUVAI.

Vokietijos padėjimas pagerėjo, Vokietijos grobikai emė kelti galvas ir labiau grumoti pasauliui. Vokietija jaučia savo stiprų padėjimą ir emė visiemis rodyti šiurkštumą. Pastaromis dienomis emė užsipydinėti net ant Skandinavijos valstybių, kurios išrodė gan prielankiomis teutonams. Galop iš Holandijos sostinės Haagos atėjo žinia, jog Vokietija atšaukė pažadus Lietuvai. Vieni žodžiu Vokietijos padėjimui pagerėjant, nyksta Lietuvos laisvės viltis.

Jei Vokietijos viršus būtų šioje kare, tai Lietuvos laisvė būtų palaidota. Iš privatiškai gautų laišku nuo Europos lietuvių veikėjų sužinojome, jog Lietuvos reikalai labai pablogo pastaruoju laiku.

Kad taip atsitiko, kad vokiečiai pajuto drūtę, tai už tai reikia padėkoti Rusijos bolševikams. Bolševikai privedė rusų tautą prie tokio stovio kokiame yra Afrikos laukiniai gyventojai arba šiaurinės Rusijos samojedai, o su tokiais niekas nesiskaito. Bolševikai Rusijoje baigia naikinti paskutinius pėdsakus civilizacijos tautos suradymui. Per tai Rusija netik negali pasipriešinti Vokietijai, bet pati patenka kaizerio globon. Rusija bolševikų dėka iš priešinės tapo Vokietijai ramė. Rusijos bolševikai sudrino kaizerio sostą, sustiprino militarizmą ir padidino jungą nažoms tautoms.

SUKAKTUVES.

Kovo 15 d. sukanka metai, kaip Rusijoje nuverstas nuo so to caras. Rusijos revoliucijos riešakėje buvo apsviestūnija, rmių vadai, generolai, ofierai. Todel tai Rusijos pralucija įvyko be kraujo praejimo. Džiaugsmas buvo visate pasaulyje, kad tokia didė perversmė įvyko veik be ralejimo kraujo. Naujai susidaręs ministerių abinetas susidėjo iš asmenų vairių partijų ir buvo pažadėta sauskinti lygiu, visuotinu, lapu balsavimu Steigiamąjį seimą išdirbinui konstitucijos r nustatymui valdžios formos. Taip tai buvo sutrauktos liūty, kurios laikė Rusiją nuo vystymo demokratiškos aldžios.

Pilnai laisvei užviešpatavus ajudo tamsiosios jėgos iš antojo galo. Taip vadinamieji darbininkų ir Kareivių Tary-a nuolatai lipo ant kulnų nau-ai valdžiai ir trukdė jos veimā. Galop liepos pradžioj olševikai bando ginklu pa-riebti valdžią. Tuo tarpu jie asirodė persipni. Buvo įvei-ti. Bet naujoji valdžia pasi-odė nuolaidi ir nepavartoj štrių priemonių prieš pasike-intojus ant jos gyvatis. To-el sustiprėjo tamsiosios jėgos lapkričio mėnesyje bolševi-ai paėmė valdžią ir savo ran-as. Tuomet prasidėjo gady-siūkšdėty piktadarybių, grinėta. Bet tas jam buvo at-mogžudydėjų, prispaudimū, sakyta.

persekiojimų tokių, kokių ne-buvo pagoniškuose laikuose, kokių nebuvo nei pirmųjų kri-kščionių laikuose. Tos baise-nybės tebsitėsia.

Tų pasaulio nevidonų pase-kėjais ir pritarėjais yra lietu-vių socialistai.

"DRAUGO" ANKIETOS PASEKMES.

Buvo paduoti balsavimui trys klausimai:
1) Ar reikalauji Lietuvai vi-siškos politiškos laisvės?
2) Ar norėtum, kad Lietuva susidėtų į naują uniā su Len-kija?
3) Kokios valdžios formos Lietuvoje norėtumei?

Atsakymų suplaukė išviso 2.181.

Pirmame klausime visi 2.181 balsuotojai padavė balsus už Lietuvos visišką neprigulmy-be.

Antrame klausime: 1985 bal-savo prieš darymā naujų poli-tiškų uniū su lenkais; 1) (vie-nas) balsas už naują uniā su lenkais; 195 susilaikė nuo bal-savimo šiam klausime, dau-gelis iš tų išbrankdami jį ir pa-žymėdami, kad to klausimo nei-statyti nereikėjo.

Trečiame klausime: už res-publikos valdžios formā bal-savo 2.004; už konstitucijinės monarchijos formā balsavo 27; gi 150 susilaikė šiam klausime nuo balsavimo, daugelis motyvuodami tuo, kad dar peranksti esā tą klausimą riš-ti.

Balsus suskaitė komisija iš 4 žmonių.

ANGLIJOS PARLAMENTE UŽSIMINTA APIE LIETUVĄ.

Kovo 14 Anglijos parlamen-te buvo diskusuojama apie Japonijos įsiveržimą į Siberi-ją. Užsienio reikalų ministe-ris Balfour pasakė, jog talti-ninkai galį pasitikėti Japonija ir leisti jai veikti Siberijoje. Po to kalbėjo liberalas H. B. Lees-Smith. Jisai nurodinėjo, jog nėra reikalo kištis į Siberiją, o girdi jį talkininkai sutiktų leisti japonams užimti rytinius Rusijos kraštus, tai tuomet talkininkai taikos konferenci-joj negalėtų kelti balso pasau-liu vardu už Lietuvą arba Ru-muniją.

Ar tik ne pirmu kartu užsi-minta apie Lietuvą Anglijos parlamente?

DANTIM UŽ DANTI.

Londono laikraštis Evening News skelbia, jog talkininkai paskirstinės vokiečių nelais-vių Francijoje ir Anglijoje tuo-se miestuose, kuriuos vokie-čiai iš padangių atakuoja. Sa-ka, jog vokiečių valdžia pa-skirstinėjo nelaisvių po tuos miestus, kuriuos talkininkai atakuojo.

NEIŠKLAUSĖ.

Francijos karinis teismas pripažino, jog Bolo Pasha vei-kė del Vokietijos valdžios ir nuteisė jį mirioj. Jis buvo at-sisaukęs, kad byla būtų perna-ė negirdėty piktadarybių, grinėta. Bet tas jam buvo at-mogžudydėjų, prispaudimū, sakyta.

Žinios iš Seimo.

New-York 14-III-1918.
Kas prieš melle daturėit?
Kas prieš melle dastovėit?
Keno be jausnių kurtinėit?
Lai toksai prasmenga.

BROLIAI IR SESELE.

LIETUVIAI:
Skubinuosi su tamistomis pasidalinti kiek galint greit-iaus Amerikos Visuotino Lie-tuvių Seimo išpuzdžiais (seime oficialiai LSS. nedalyvavo bet LSS. narių buvo keletas o gal net ir keholika kaipo dele-gatai nuo tautiškų organizaci-jų ir, pasirodė, kad jie visi, visoms "Visuotino seimo" pir-mąją dieną išnešoms rezoliu-cijoms su kitų srovų lietuviams bendrai, vienbalsiai pritarė).

Tai yra faktas. Tai yra mūsų liaudies balsas, tai lie-tuvių tėvynės meilės apsiereiš-kimo balsas, tai visai aiški svei-ko lietuviško, praktiško proto ir tautinio susipratimo.
Smulkmeniška seimo veiki-mą aprašys tam tų seimo nu-kirtieji korespondentai — tai jų priedermė, o aš čia nušvie-siu vien tik tai, kas mano nuomone yra mums indomiā-sia, ir taip kaip aš tuos daly-kus mačiau, girdėjau ir atjau-čiau.

SEIMO PRADŽIA.

Jan nuo 7:30 iš ryto 13 ko-vo nueinu prie seimo salės du-rių ir randu belaukiančias mi-nias delegatų ir delegatų, jan trys policmonai tvarko, kad praiviai galėtų šalygatviais praieiti per minios susikimi-mā, minios lietuvių delegatų suvažiavusių iš visos plačios Amerikos pasviečių.

Manau sau; o kas čia bus toliaus? Salė atidaro negrei-tai, minios nerimauja, nekā-tranja. Kaip ką galima buvo užmesti seimo tvarkymo asme-nims kas link tvarkos žmonių leidimo į salę. Bet matosi, kad tai kilo iš neapsikaitilavimo, arba iš neatspėjimo, kad tiek daug delegatų suvažiavo.

Kol visi susigrūdo į salę, tai kitam ir šonus paskaudo besi-kruštant, — kaip Lietuvos kai-mo atlaiduose į bažnyčią.

Visi deegatai į salę suejo tik apie 11 val. pirm pietų ir tuoj seimą atidarė p. Julius Kaupas trumpai nupiešdamas kas, kodėl, ir kaip tą seimą šaukia ir kas seimo tvarkymo komisijos yra jau nuveikta ir sutvarkyta, kas yra pagamin-ta.

Esą nuskirti nuo krikščionių demokratų arba katalikų vi-suomenės ar srovės kalbėtojai arba minties išreiškėjai ir nuo tautinės demokratijos, arba laisvamanių srovės minties iš-reiškėjai — lygiai tai ir tų. Nuo katalikų p. Julius Kaupas, kun. J. Jakaitis, K. Pakštas. Nuo liberalų p. Vinikaitis, ad-vokatas ir redaktorius B. K. Balutis, ir jei neklystu p. Jan-kauskas — jau dabar gerai pa-vardės nepaėmė.

Į seimo pirmininkus esą pa-skirti kandidatai nuo katalikų p. Miliauskas o nuo tautini-kų p. St. Gegužis.

Į sekretorius nuo katalikų Pakštas, Al. Račkus ir tt. i vi-sės urėdus iš abiejų srovų sta-toma kandidatas prieš kandi-datų lygiu skaičiumi.

Publika-delegatai — papra-šo, kad tie kandidatai pasiro-dytų ir prabiltų bent po keletą žodžių, kad galima būtų spre-sti apie jų tinkamumą į tas vietas, kur jie yra perstatomi kaipo kandidatai. Pirmiausia keletą mintių išreiškia p. Mi-liauskas ir visus užimponuoja savo gera išvaizda, skambiu balsu, energija ir trumpu ir suprantamu minties išreiški-mu. Paspila po kiekvieno minties užbaigimo garsūs ap-lodisrmentai.

Toliau pasirodo p. Gegužis ir-gi žmogus rimtos išvaizdos, bet atsiprašė publikos ir ne-kalbėdamas nieko, atsisėdė.

Toliau pasirodo ir kiti kan-didatai ir minties išreiškėjai-kalbėtojai. Visi kalba gan

ardžius ir tuomi Lietuvai ne-pakenkus sutiko seime apaeiti be maldos.

Kila salėje triukšmas. To-liaus aiškina tą patį p. Kaupas ir meldžia katalikus atstovus vardu tėvynės meilės ir seimo vienybės nusileisti. Protestai baisiausi. "Visi prašo balso. Galiausiai įsimašo i tą dalyką smarckesnių kunigų — stovį už maldos reikalavimą. P. J. E. Karosas ir galop kun. F. Ke-mėšis vardan svarbumo šios valandos meldžia katalikų nu-sileisti, kun. Kemėšis pridū-ria, ka dper tokį skandalą iš-kovota malda, nebus nei". Die-vui maloni, nei mums, nei sei-mui naudinga.

Į publikos pasigirsta balsai "zdraica", "judošius", "iš-davikas", "tylėk", "nustok".

P. Pakštas paaiškina, kad buvusi sustatyta net tam tikra malda, kurios žodžiai būvę pritaikyti mintin tų visų, ku-rie tik tiki į Dievo esimą, bet taip nesitikę nei ant to.

Pakyla senelis bene tik p. Šernas (Adomaitis) ir sako: "Aš esu tautietis ir jau baigiu savo amžiaus dienas, bet mel-džiu visų, ir reikalauju, pa-gerbkime praklinius žmonių įsitikinimo jausmus, kalbėkit maldą visi". Striktėlėjo Ba-lutis ir sako: "tautietis nie-kuomet krikščioniū nebuvo, nėra, ir nebus; maldos nekal-bėjo ir nekalkės.

Triukšmas, švilpimas ir šau-kimas "šalin", "tylėk", "iš-gama", "nuštilk...". Balutis švilpimu ir minios triukšmu priverstas prasišalinti nuo es-trados.

Užima vietą iš eilės dar vie-nas kitas "laisvųjų", bet ir jū likimas tas pats. Tuomet, kas tenai ineša, kad vardan tole-rantiškumo, demokratiškumo, ir kiekvieno įsitikinimo ir min-ties pagerbimo padaryt taip:

Tegul malda kalba tie, kurie nori, o kurie nenori tai te-gul tą laiką ramiai užsilaiko."

Triukšmas iš laisvamanių pusės ir protestai, kad tai esąs laisvės varžymas.
Išėina vienas Amerikos lie-tuvių kareivis — Amerikos lie-tuvių kareivių delegatas į sei-mą ir pasako trumpą, turini-gą, įspudingą ir krikščioniš-kos demokratijos pakraipoje prakalbė, kurioje tarp kit-ko išreiškia šitaip:

"Mes Amerikos lietuviai ka-reiviai kurie mane čia įgaliojo kaip savo minties ir troškimų atstovą ir delegatą į šį visoti-ną lietuvių seimą. Mes einame už tautų laisvės principus pra-lieti kraują, gulditi savo gal-vas, mes nieko nesigailime, mes viską kas tik yra bran-giausio ant tautų liuosavimo aukuro dedame, aukojame.

Gal mes tuojaus būsime be-rankų, be kojų, be akių; gal mūsų mėsas kanuolių bombos šmoteliais išnešios Francijos pasviečiuose ar kur kitur. Mes nieko nesigailime, o jūs broliai, trukdote tokį svarbų ir šventą reikalą kaip visuotinas seimas vien savo netolerantiškumo kiutu užsispyrimu ir prieš ką!.. Prieš maldą. Mes ka-reivių stovyklose esame žmo-nės-kareiviai visokių įsitikini-mų, visokių tautų ir tikėjimų, pas mus yra kareiviška skaudi disciplina, o niekuomet nie-ku dar nebuvo Amerikos ar-mijoje girdėta kad kas prieš maldą keltų protestą, kad kas maldos nepagerbtų. Ir kaip jau buvo inešimas, tai ir aš vardu Amerikos lietuvių ka-reivių reikalauju kad seimas būtų pradedamas ir užbaigia-mas su maldą.

Tegul malda kalba tie kurie jos nori, o tie kurie jai vrie-šinsini, tegul tuom laiku paty-li.

Dar kaip kurie laisvieji bu-vo besakę kad nieko nėsą ga-lima seimui permainyti kas y-ra seimo rengimo komisijos jau nutarta.

Bet visa delegatų virštuka-tantinė minia griežtai reika-lauja maldos ir pirmininkas palaikydams jū pusę persi-žegnoja o visi tyliai sukalba trumpą maldelėkiekvienas sau

pašnabždomis — kokią kas mo-kejo ar norėjo.

Laikė maldos ir laisvieji su-sivaldė-tylėjo — tarai maldos galybė ir jū įsikarščiauvius jausmus nuramino.

Po maldos užviešpatavo ra-mesnė drasia, dar buvo ką tai bekalka vienas kitas laisvieji, bet turėjo būti tvarkoje su sa-vo žodžiais nes matė kad prieš vėją nepapūsi, pajuto ir išgir-dito rasi gal dar pirmu kartu savo gyvenime pamatė koksa yra minios, liaudies noras ir koksa pasiryžimas delegatuo-se stovėti už tuos reikalavimus ir priedermes kuriuos ant jų uždėjo kaipo pareigą tos orga-nizuotos minios, kurios juos rinko, įgaliojo i rsiuntę i vi-suotiną lietuvių seimą savo no-rus ir troškimus išreikšti.

Vėl kalbėjo p. Balutis bet jau minkštesniu tonu ir tarp ko kito pasakė: "seimą kaip pradėjome taip ir užbaigsime su maldą, tik tai kad daugiau tokių nesusipratimų del neat-sargių inešimų nekiltų, turime prisilaikyti tos tvarkos kad v-si inešima, taip kaip tarpso-vinėje konferencijoje nutarė-m būty paduodami tiesiog rezoliucijų ir inešimų sutvarkymo komisijai, o toji komisija ben-drai apsvarsėusi ir tinkamai suformulavusi priduos svars-tymui jau apdirbtą gatavai medžiagą ir tokiu būdu geriau būsime prie tvarkos, nekils daug nesusipratimų ir nemalo-numų ir eis pasekmingiau ir sparčiau visas darbas.

Priimta inešimas vienbal-siai.

LIETUVAI LAISVĖS IR NEPRIGULMYBĖS REIKALAVIMAS.

Po plataus visapusiško ap-svarstymo vienbalsiai išnešta rezolucija:

Kad, Lietuvių Seimas Lietu-vai reikalauja pilnos laisvės ir neprigulmybės.

Baisiausias entuzijazmas ir delnų plojimas.

Toliaus giedama tautos him-nas kompozitoriui S. Šimkui pįjanu pritarant, kad net sa-lės sienos drebėjo nuo suvir-tūkstantinės minios traukiamo Lietuvos himno "Lietuva tė-vynė mūsų".

Dar atsistojimu ir šaukimu "ura" ir "valio" pagerbta S. Valst. prez. W. Wilson, Lietu-vos veikėjai kurie veikia del Lietuvos laisvės išgavimo ir tt. Tuomet išnešama lietuviū A-meriko skareivio lietuviška žalia-balta-raudona veliava ir amerikoniška veliava ir vėl visų giedama Lietuvos ir Ame-rikos himnai.

Tai buvo vienas iš prakil-niausių seimo momentų.

SVARBESNIEJI AMERI-KOS VISUOTINOJO LIETUVIŲ SEIMO 2-os DIENOS NUTARIMAI.

1) Amerikoje Lietuvių tau-tiška veliava turi būt vartoj-a ma vien žalia-balta-raudona.

Toji veliava pripažinta iki Lietuvos Lietuviškoji Valsty-bė priims ją arba kol nustatys kitokią.

2) Pasiųsta telegrama prez. Wilsonui.

3) Pasiųsti telegramą Šven-tam Tėviui.

4) Iš liuosos valios, apsidėti kiekvienam lietuviui mokesčiu del Lietuvos reikalų ir juos mokėti per tokį fondą, kuriuo geriausia pasitiki.

5) Tautos Fondas ir Tauti-ninkų fondas pasilieka taip kaip jie yra ir jū veikimas pri-pažinta Lietuvai naudingū.

6) Į tuos abu fondu galima aukoti — kas į kurį nori, kad abu yra naudingi, kad prieš juos agituoti yra negerai, del-to ateityje tokių dalykų veng-ti.

7. "Lietuvių Dienoje" su-rinktus pinigų tuojaus kaip tik bus galima išsiųsti į Lie-tuvą. Jū išsiuntimu pasirū-pins atstovai Centralio Kom-i-teto ir atstovai Amerikos Lie-tuvių Tarybos (tai yra katali-kų atstovai).

Pastaba. P-as Lopatta pa-aikino ir perskaitė iš Raudo-

nojo Kryžiaus laiškus, iš ku-rių paaiškėjo kodėl pinigai ne-buvo išsiunčiami. Tie pinigai tebeguli Raudonojo Kryžiaus rankose i rjū saugumą Ameri-kos valdžia užtikrina.

8. Politiskais išlaukiniais Lietuvos ir lietuvių reikalas i-stegti "Pildomąjį Komitetą," i kurio sūstatą įeis atstovai nuo lietuvių katalikų ir nuo tautininkų tarybų ir veiks ben-drai, tokiose reikaluose, ant kurių turės įgaliojimus nuo sa-vo tarybų ir ant kurių abidvi tarybos pilnai sutiks. O to-kiuose dalykuose, kuriuose ne-galės susitalkinti, tai turi kiek-vieni liuosas rankas ir gali veikti taip, kaip katrie išmano ir kaip nori.

9. Šis seimas vėdinsis "Vi-suotinas Amerikos Lietuvių Seimas".

10. Lietuvoje daugiausia stengtis kapitalą tvarkyti ir auginti kooperacijos formoje.

11. Lietuvos valdžia laisvo-je Lietuvoje aprubežuoja ka-pitalo valiā tam tikrais įstaty-mais, kad kapitalistai negalė-tų perdag išnaudoti Lietuvos, ir kad visas kapitalas nesu-plauktų į kelių kapitalistų rankas.

12. Lietuvoje turi būti pri-pažinta laisvė tikėjimams, įsi-tikinimams, organizavimui, žo-džui, ypatai nepaliečiamybė, namų nepaliečiamybė.

13. Lietuvoje turi būti pri-pažintos lygios teisės vyri-mams ir moterims, visiems Lietuvos piliečiams, taip-pat laisvė plėtotis kultūriškai visoms tau-toms gyvenančioms Lietuvoje.

14. Darbininkams turi būti iš valdžios pripažinta teisė ir parama jū organizavimosi ko-l vai su išnaudotojais ir kito-kiais darbo žmonių vargais ir vargo priežastimis.

14. Santykiuose su kaimynė-mis tautomis gyventi draugiš-kai ir jokių iš šalies antmestų dalykų neprimti. Lietuviai tar-sis ir darys sutarts su kuomi jie patys norės ir kaip jie pa-tytys matys sau naudingiau.

15. Būsimoji Lietuvos val-džios forma turi būti demokra-tiška respublika.

16. Amerikos lietuviai yra Amerikos valdžiai ištikimi ir lojalški ir kad valdžios kovą prieš pasaulinės demokratijos priešus rėmė ir remis visais ga-limais ir teisėtai būdais, kaip tai: ėjimu į kariuomenę, pasko-loms, pirkimu taupymo stam-pių, Raudonojo Kryžiaus įstai-gų rėnimu ir tt.

Gal kaip kuriuos nutarimus perdaviau ne žodis į žodį kaip vie skambėjo seimo rrezoluci-j joje — tai tas atsitaisys kuomet originalą pamatysime pro-tokolą — viską rašiau taip kaip aš atmenu, ir stengiuosi per-duoti koteisingiausia, jei kur klaidą įvyktų — tai bent nety-čia.

Seime dalyvavo vyrai ir mo-terys lygiomis teisėmis.

Upas buvo pakilus ir užbaig-ta viskas konopukiausioje vie-nybėje, sutartyje, gerame ūpe ir su maldą.

F. V.

Chinijoj Shantungo provin-cijoj gyventojų yra 12.000.000 Iš jų katalikų yra 86.150, ka-techumenų (prieengiamųjų prie krikšto) 52.660. Kunigų chiniečių toj provincijoj yra 17. Kasmet suaugusių pakri-kštijama 3.500.

Suv. Valstijų sostinėj Wa-shingtone gyventojų yra 395.970, tarpe jų negrų yra 102.618. Tai jie negrai laikytūsi tokios politikos, kaip lenkai, tai jie galėtų reikalauti, kad Washington taptų negrų sos-tine.

Amerikos Darbo Federacijos prez. Gompers pasiuntė atsi-šaukimą Sovietų suvažiavi-mui Maskvoje. Tame atsišau-kime Gompers apreiškia, jog Amerika pagatava prigelbėti Rusijai jos kovoje prieš Vokie-tiją ir tik nori žinoti kokiais būdais Amerika gali Rusijai prigelbėti.

